

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Quænam sit Clavis Daud, quam habet is, qui aperit, & nemo claudit:
claudit, & nemo aperit. Sectio II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

expositionem, quæ per hos septem Angelos distribuit, spiritum intellectus huic Episcopo protin*t* existimat, cuius est Sacrarum scripturarum secreta, quibus Matt. 11. 35. voluerit, aperire, & quibus voluerit abseondere, iuxta illud Matth. 11. Confiteor tibi Pater, quia abscondisti hac a sapientibus, & prudentibus, & revelasti ea parvulis, quia vero Philadelphia amorem fraternali significat, proponit se Christus in eo imitandum, qui usque adeo magnus fuit, ut omnes amore plusquam fraterno dilexerit, ut nimirum eos Philadelphia Angelos, id est, amoris fraternali nuntios, & predicatoros efficeret, iuxta illud Ioannis 15. Hoc est praeceptum meum, ut diligatis inuisitatem, sicut dilexi vos.

III. Quod vero additur, *verus*, significat eum qui amore fraternali excelluerit, ampliori veritatis cognitione donandum. Id quod adhuc per sequentialia luculentius exprimitur. *Quia habet*, inquit, *clauem David sed est*, omnium Prophetarum, quoniam intelligentiam ijs quibus voluerit poterit uberrime impetrari. Ex omnibus vero Prophetis solus David quasi instar omnium est notatus, quia ille praeceteris genere, gestis, regno, vaticinio, mysteriis Christi ad viuum expressit. Quæ omnia necessaria proponenda fuerunt Philadelphia Angelo, ut felse ad praedicandum, molestiisque a labore, qui in eo munere saepe incident, subeundos animosè compararet. Tertia, & postrema est Pannonia, dicentis proponi Christum tanquam Sanctum, quia ad sanctos scribitur, ut eum agnoscant verum sanctitatis fontem, & quia idem erant veritatis propugnatores, addi, *verum*. Denique quia subiungendum erat; *Ecedatur coram te ostium apertum*, dictum fuisse qui habet clavem David, quæ clavis ad aperienda diuina mysteria quæ in Prophetis clausa continentur, referenda est: *verum hæc ex ijs*, quæ dicturi sumus planiora sient.

Quænam sit Clavis David, quām habet is, qui aperit, & nemo claudit: claudit, & nemo aperit.

S E C T I O II.

I. **C**ommunis est prima expositione, hanc clavem David esse clavem scientie, *Clavis David, quid hic, critæ, qui rulisti clavem scientie, ipsi non introiit, & qui introiit, prohibuit*. Dicitur autem huiusmodi clavis peculiaris nomine, *clavis David*, quoniam utrait Rupertus, & alij, David luculentius, quam reliqui Prophetæ, Christi, & Ecclesiæ mysteria cecinist, atque adeo instar omnium Prophetarum censetur, ut qui clavem Davidis ad aperiendum habuerit, simul illam ad reliquos Prophetas intelligendos habere credendus sit. Atque hinc colligimus id quod docet Petrus 2. sua Epistola canonica, Scripturam sacram non esse spiritu proprio interpretandam, siquidem Christus eius clavem habet, & quod est consequens, eius notitiam ut ait hic Ioannes, cui vult aperit, & cui vult claudit, nec alius cui is aperit, claudere: neque cum claudit, potest aperire. Eodemque sensu plerique interpretantur librum illum signatum sigillis septem, quem solus Agnus potuit aperire, ut refertur Apocalypsis 5.

II. *Arrogantia hereticorum circa intelligentiam scripturarum.* Contra quam impudenter garriunt nostri temporis heretici, quisibi Scriptura sacra intelligentiam arrogare, in de eius vero sensu controversias ad quamvis etiisporum grege rabulam tanquam ad iudicem, ac censem per summam contradicendi libidinem deferre presumunt, contempto Hieron. August. reliquorumque Ecclesiæ luminum, imo, & uniter Ecclesiæ iudicio, illud praetextentes

texentes scripturam Sanctam facillimam esse, & appertissimam, nec vident Re- Psalm 118.
gium vatem à Deo intellectum ad eam intelligendam postulas. Psal. 118. Da mi- 34.
hi intellectum, & scrutabor legem tuam. Et iterum. Renuela oculos meos, & considerabo Scriptura dif-
mirabilia de lege tua. Et rursum. Faciem tuam illuminata super seruum tuum, & doce me tollendum.
iustificationes tuas. Quæ verba expendens D. Hieron. in epist. ad Paulinum de instit. D. Hieronymus
monach. si tantus, inquit, Propheta tenebras ignorantia confiterunt, quonospud aparun-
los, ac penitentientes infissa nocte circundari? de quo argumento legendi sunt Irenæus Irenæus.
lib. 2. aguerius heret. c. 47. Otag. lib. 7. contra Cell. Rufinus lib. 11. hist. cap. 9. Origines.
D. Hieron in epist. ad Paulinum de studio scripture, & in epist. ad Alcibiadem, quæst. Ruffinus.
8. D. Aug. lib. 2. de doctrina Christi, cap. 6. & epist. 3. D. Greg. homil. 6. in Ezechie- D. Hieron.
lem, D. Chrysostom. homil. 40. in Ioannem, super illud: sequamini scripturas. Quo loco D. August.
Chrysostom. in hunc sensum obseruat verbum illud scriptamini. Non dixit, inquit, le- D. Gregor.
gite, seu scrutamini, quia oportet profundius effodere, ut quæ alte delitescant, inuenire pos- D. Chrysostom.
simus: non enim rem in suâ officie, & in promptu possumus effodimus, sed quæ tanquam The- Deut. 13. 13.
saurus profunde reconditur: locus vero ille Deuteronom. 13. quo heretici abducuntur,
Mandatum, quod ego præcipio tibi hodie non super te est, neque procul possumus, neque in Tertull.
calo sumus, neque trans mare. Non de facilitate intelligendi scripturas, sed implem- D. August.
di cum Dei gratia præcepta accipiendis est: vt indicitur præcepta Dei non officie Regia Christi.
impossibilita. Sic enim exponit Tertullianus lib. 4. contra Marcionem, D. August. Origines.
lib. de perfectione iustitiae, responsonie penult. Origenes, Ambrosius, Chrysostom. D. Ambros.
stomus in cap. 10. epistolæ ad Romanos. D. Chrysostom.

Secunda expeditio est Beda, qui per clauem intelligit potestatem regiam, quæ III.
Davidis dicitur, quia Christus in regali Davidis prosapia, atque adest ex tribu Iu- Beda.
da traxit originem: quo etiam modo locutus est Elias c. 22. cum dixit ex Patris Regia Christi.
persona, Dabo clavem domus David super humerum eius. Rectè autem potestas Chri- significata
sti regia, super humerum eius, posita dicitur, quia non ad splendorem dumtaxat, sed per clavem
multo magis ad laborem can habuit. Subiungitur autem, Qui aperit & nemo clau- David.
dit, claudit & nemo aperit: quia potestati Christi omnia sunt subiecta, & nemo Esaie 2. 21.
potest resistere: iuxta quam expositionem notandum est optimo iure regiam po-
testatem per clavem significari, cum ad Regem pertineat regnum, quomodo vo-
luerit, per legum & quietatem constituere, aperiendo nimis, & claudendo, id
est, præcipiendo quædam, quædam vetando, priuilegia bene de Republica meri-
tis concedendo, nefarios homines pénis ac supplicijs & sceleribus cohíbendo: pro-
bos autem præmiis & honoribus in dies amplificando. Denique ipse habet clá-
ues regni, quia ex regis euia que, vel aqua, vel iniqua administratione pender-
omnino regni, vel salus, vel euerio.

Id quod lacræliter, alia quoque similitudine significant, cum regna quadrigis III.
comparant Zachar. 6. vbi quatuor mundi imperia, quatuor quadrigis exprimuntur. Reges velut
tur, quia nimis reges sunt, veluti aurige, qui suorum regnum habent, vel aurige re-
ad latum, vel ad pernicem moderantur: & D. Hieron. in commentarij super Zachi. 6.
Abacuch in illa verba capit. tertij. Fluuios scindit terra, existimat eo loco Reges D. Hieron.
ad literam, Fluuios terræ, nominari, vt sit sensus, Reges terra aduersus populū tuum Reges quæsi-
dimicantes diuides, atque disperges. Ratio vero ea est, quia fluuij terras quas a- fluuij.
bluant, aut opportunis migrationibus fœcundant, aut intempestiis inundationibus Felicitas vel
euentur. Quam ob causam in factis literis, regionum felicitas, aut infidelitas infelicitas.
ad Regum bonitatem, aut malitiam referuntur. Ut Ecclesiastici cap. 10. Vt sibi ter- regionum ex
ra cuius Rex puer est, & cuius principes mane comedant, id est, gula, & luxus vacant: Ecclesiastice
Ecclesia terra cuius Rex nobilis est, cuius principes vescuntur in tempore suo ad reficiendum, & 10. 16.

N. iii

Sapien. 6. 26 non adluxuriandum. Ets sapientia 6. Rex sapiens stabilimentum populi est.

Tertia expositio est Ambrosij Ansberti. Per clauem hanc Christum ipsum intelligentis : quæ potest ex eo confirmari, quod in contextu non dicitur quæ aperit, & quæ claudit, sed qui aperit, & qui claudit. Itaque Christus, & est ostium, Iohannis 10. Ego sum ostium, & clavis, & claviger ipse, qui aperit. Verum aducere non sicut esse clavem ad aperiendum, & claudendum, ut nostrum liberum concursum respuat : etenim nos etiam dicimus, aperire, & ille pulsare, iuxta illud, quod hoc eodem capite paulo inferius explicabimus: Ego ito ad ostium, & pulsio : si quis audierit vocem meam, & aperuerit ianuam intrabo ad illum. Aperitigitur Christus intellectum ad credendum, voluntatem ad diligendum, aperit paradisum probis, claudit nefarijs. Quarta expositio est de cruce, qua Christus tanquam clavis paradisum claudit, & aperit, sic enim eam appellat D. Chrysostomus, tomus 2. David. homil. de diuinitate, qua de re iam alias diximus. Quinta est de penitentia, qua Hugo Card. etiam cælum aperit. Vtriusque meminist Hugo Cardinalis in hunc locum.

VI. Ex omnibus hisce expositionibus illa videtur germanior, quæ clauem ad intelligentiam, & scientiam scripturarum refert, ut videtur perspicuum ex illis verbis, quæ sequuntur. Ecce dedi coram te ostium aperatum, quia modicam habes virtutem, nunc optimam. Quod ostium communis inter præceptum, de scripturarum intelligentia, & munere prædicationis intelligit. Verum dubitabis, cur ea ostium aperiendi ratio tradatur. Quia, inquit, modicam habes virtutem. Respondeo sensum esse, quia, inquit, ex te patrum, potes, atque adeo nisi ego ostium aperuero, id tuus viribus praestare minimè poteris: nec enim locum intelligendum esse de exiguo in virtutibus progressu palam est ex eo quod Græcè non legimus ἀρέτω, id est, virtutem, sed ἀρετήν, id est, potentiam. Accedit quod mos subiungitur: Et seruasti nomen meum, & non negasti nomen meum, quibus verbis significatur hunc Episcopum moralum sanctitate excelluisse.

Ioachimi Abbatis, de Philadelphiae Angelovaticinium.

SECTIO III.

I. Ioachimus Abbas Florensis Cœnobij, ordinis sancti Benedicti, ex Calabria oriundus, vir fuit diuinarum literarum cognitione non medio critice instructus, quippe cum Hieremiam, Esaiam, Danieli, & Apocalypsim Iohannis suis commentarijs illustraverit, multaque alia ediderit ingenij sui, & eruditio monimenta. Floruit tempore Lucij tertij, Urbani tertij, Gregorij octauij, & Clementis tertij, summorum Pontificum ante quadragesimos annos. Is prophetæ spiritum habuisse, suo tempore fuit existimatus, quemadmodum testatur frater Syluester Meucus de Castellione Arezzo, Augustiana familia in epistola quam de Ioachimi operibus conscripsit ad Egidium Presbyterum Cardinalem, quæ eisdem operibus præfigitur. D. Anton. i. par. Chronicon. titu. 17. cap. 1. §. 12. Sextus Senensis, lib. 4. sua Bibliotheca, & Gulielmus Parisiensis in libro de virtutibus. Diciturque templum sancti Marci Venetijs celeberrimum lapidibus stratisse, atque exornasse glypticis, mysticisque notis, anigmaticisque figuris rerum in Italia viciſſitudines, ciuilium bellorum turbines, alienissimaque tempora, in quæ adhodiernum usque diem incidit, & in posterum etiam incident, continentibus. Itaque ei Clemens tertius Pontificatus lui anno primo præcepit, ut Apocalypsim interpretationem quam de mādato Lucij, & Urbani, fuerat auspicatus, ad finem tandem perduceret, sibique offerret, ut constat ex literis Clementis ad eundem,